

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مجموعه آثار
تعمیرات
گروه گویا که یکی از بهترین آثار است

مجله گویا
شماره ۱۳۳

مجموعه آثار
تعمیرات
گروه گویا که یکی از بهترین آثار است

مجله گویا
شماره ۱۳۳

مجموعه آثار
تعمیرات
گروه گویا که یکی از بهترین آثار است

۱۳۳۳

مَلِکِ گِرسِنِه

تقویم شمس تبریزی
نهال تجدد

www.digitallibrary.ir
Digitallibrary.ir
Digitallibrary.ir

۷۰۵۸۷۷۷: شماره تماس

سرشناسه: تجدد، نهال، ۱۳۳۸

Tajadod, Nahal

عنوان و نام پدیدآور: ملک گرسنه / نهال تجدد

مشخصات نشر: تهران، نشر چشمه، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۱۷۰ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۱۰۰۶۲۸-۹

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: شمس تبریزی، محمد بن علی، ۶۴۵۴-۶۵۸۲ ق. مقالات -- اقتباس‌ها

موضوع: داستان‌های فارسی قرن ۱۴

موضوع: Persian fiction -- 20th century

رده‌بندی کنگره: PIR ۸۳۲۷

رده‌بندی دیویی: ۸۴۳/۶۲

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۶۱۳۰۵۲۰

رده‌بندی نشر چشمه: ادبیات - ادبیات غیرداستانی

ملک گرسنه
تقویم شمس تبریزی
نهال تجدد

ویراستار: هومن عباسپور
مدیر هنری: مجید عباسی
همکاران آماده‌سازی: ناهید شادیده، فاطمه پارسائی
ناظران تولید: محمد رضائیان، میثم باقری
لیتوگرافی: هماگرافیک
چاپ: دالاهو
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
چاپ اول: پاییز ۱۳۹۹، تهران
ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان
حق چاپ: نشر چشمه محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.
هرگونه اجتناب و برداشتن از اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۱-۰۶-۸-۹

دفتر مرکزی نشر چشمه: تهران، کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲.
تلفن: ۸۸۳۳۳۶۰۰ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کریم‌خان: تهران، خیابان کریم‌خان زند، نیش میرزای
شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷. تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کوروش: تهران، بزرگراه ستاری
شمال، نیش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کوروش طبقه پنجم، عدد ۴. تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۸
— کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی آرن: تهران، شهرک قدس (غرب) در فرحزاد، نرسیده به بزرگراه نیایش،
خیابان حافظی، نیش خیابان فخارمقدم، مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲. تلفن: ۸۸۲۰۰۰۰۰ — کتاب‌فروشی
نشر چشمه‌ی بابل: بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای بابن. تلفن: ۰۱۱) ۳۲۱۰۰۷۱
— کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کارگر: تهران، کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم،
پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۶۰۰ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی پریس: تهران، خیابان پاسداری، نیش ۵ ستان
یکم، مجتمع پریس، طبقه‌ی دوم. تلفن: ۹۱۰۰۱۲۵۸ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی دلشدگان: مشهد،
بلوار وکیل‌آباد، بین وکیل‌آباد ۱۸ و ۲۰ (بین هفت‌تیر و هنرستان)، پلاک ۳۸۶. تلفن: ۱۸۶۷۸۵۸۷) ۰۵۱)

www.cheshmeh.ir

 cheshmehpublication

 cheshmehpublication

تلفن پخش کتاب چشمه: ۷۷۷۸۸۵۰۲

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۳	دیباچه
	❦
۱۷	پیش از او
۶۵	با او
۱۴۱	پس از او
	❦
۶۳	منابع
۱۶	اشخاص
۱۶۷	واژه‌نامه

پیش‌گفتار

کلمات از بیان بسیار چینی‌نویساند و این را خوب می‌دانند. حتی اگر در سده‌های گوناگون، به زبان‌های گوناگون، بسیار کوشیده باشند.

کلمات از دسترسی به سمی سرزده‌ها ناتوان‌اند. آن‌جا با درنگ گام برمی‌دارند. انگار می‌ترسند، می‌هراسند.

این کتاب سرگذشت، یا بهتر بگوییم ردپای یکی از این کاوش‌های بیمناک است.

شمس تبریزی شخصیت شگفت‌انگیزی است. شفاف و تیره در جست‌وجوی دوباره زاییدن، شکل دادن و ساختن پیرامون است که باید او را ترک، انکار و شاید فراموش کند. این مراد، این شیخ، این همنشسته‌ها، این شاعر تنومند، شخص او نیست. می‌پنداشت شاید ابن عربی باشد که نبود (ابن عربی بدو نیازی نداشت). و سرانجام با مولانا برخورد کرد و از این واقعه هزاران بیت نو زاییده شد.

نهال تجدد، با تکیه بر مقالات شمس تبریزی، بر آن شده تا این واقعه را از دید خود شمس بیان کند. این دیدار نادری که، برون از مکان و زمان، برون

از عقل و منطق، برون از عاطفه و احساس، اجازه داد تا درویشی تندخو از واعظی مشهور یکی از بزرگ‌ترین شاعران و شاید بزرگ‌ترین شاعر جهان را پدید آورد.

این جا به بالاترین درجه‌ی اسرار، (چگونه می‌توان به حقیقت پنهانی خود پی برد؟ آیا خداوند نیز آن را دیده و دریافته است؟) احساسات، خشم، بی‌تفاوتی و نفاق اطرافیان و ناامیدی همیشگی دست می‌یابیم. زیرا شمس به‌خوبی می‌داند: زمان‌هایی مولانا از بار شهرت، خویشان و شاگردان (که برخی از هنرمندان و یونان می‌آمدند)، زمان جدایی هم هست.

زیرا لاله، پیری و مرادی دوری و فراق است. حتی اگر این بُردن به تنهایی و رنج بی‌جامد که به‌ای شمس انجامید.

اکنون در دل تصوف مانده‌ایم. نه این‌ایم و نه آن‌ایم، هم این‌ایم و هم آن‌ایم. حقیقت از آن‌این و آن‌است. حقیقت وجود دارد، چه بخواهیم، چه نخواهیم و هیچ شکنجه‌ای، هیچ خشونت‌ی آن را از بین نخواهد برد. هر معنایی برای حقیقت کوتاه و تنگ است، کوتاه است. هیچ چیز نمی‌تواند گستردگی ذهن را محدود کند. هیچ چیز نمی‌تواند نرسنگی ملانک را تسکین دهد.

شمس تبریزی این را درک می‌کرد. دنبال ذهنی روشن‌تر، براق‌تر از او نباید رفت، یافت نمی‌شود. او همه چیز را می‌بیند، حتی محدودیت با خود را. و این روشن‌بینی با درد و رنج همراه است، زیرا می‌داند مخلوق خود، ساخته و پرداخته‌ی خود را باید از دست دهد.

اغلب زیبایی بیان‌شده محکوم به کفر، خیانت، سحر می‌شود و طرد می‌گردد. خطر این زیبایی و مهجوری شاعر را از دنیا، چونان سهروردی‌ها و حلاج‌هایی که جان‌شان گرفته شد، لمس می‌کنیم و می‌پذیریم. اما شمس تبریز جانی را به خود آشکار کرد. پدیده‌ای نایاب.

نهال تجدد، در جایگاه یک زن، در این مسیر گام برمی‌دارد، طعامی را می‌یابد که گرسنگی می‌آورد، که بلعیده می‌شود، که سیر نمی‌کند. من این کتاب را سه بار خوانده‌ام، و هنوز نیاز به خواندنش دارم.

ژان کلود کریبر